

RDA TÜRKİYE ÇALIŞMA GRUBU

Emine H. Gür

ibisemin@boun.edu.tr

Ulusal Girişim

- 2012 yılı Haziran ayında Nevşehir’de düzenlenen Kataloglama Çalıştayı’nda RDA Türkiye Çalışma Grubu’nun kurulmasına karar verildi
- Haziran 2012 tarihinde Sonuç bildirgesi yayınlandı
- Milli Kütüphane himayesinde oluşturulmasına karar verilen bu grup ilk toplantısını Eylül 2012 tarihinde Ankara’da yapmıştır.
  - RDA Türkiye web sayfası yapılandırılmıştır.
<http://www.rdaturkiye.org/>

Toplantılar

49. Kütüphane Haftası kapsamında Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve RDA Türkiye Çalışma Grubu işbirliğinde 26 Mart 2013 tarihinde Ankara'da "Bilgi Hizmetleri ve Bilgi Düzenlemede Yeni Yaklaşımlar" başlıklı bir konferans gerçekleştirilecektir. [Konferansın Web sitesine ulaşmak için tıklayınız.](#) Diğer taraftan RDA Türkiye Çalışma Grubu tarafından İstanbul ve İzmir'de de çeşitli toplantılar gerçekleştirilecektir.

RDA Türkiye Çalışma Grubu Oluşum Süreci

Kataloglama kurallarındaki uluslararası düzeydeki değişiklik ve gelişmelerin Türkiye'de kütüphanelere yansımaları ve uygulamaya geçmesinde farklılıklar gözlenmiştir. Kimi kütüphaneler kuralların Türkçe uyarlamalarını kullanırken kimileri özellikle de araştırma kütüphaneleri orijinal nüshalardaki kuralları katalog uygulamalarına yansıtmıştır. AACR ilk basımını 1967 yılında yayınladıktan sonra, üniversite ve özel araştırma kütüphaneleri bu kuralları kullanmaya başlamıştır. Halk kütüphaneleri ve Milli Kütüphane ise ayrı kataloglama kurallarını kullanmıştır. Bu durum uzun bir süre böyle devam etmiştir ve standart olarak uygulanması gereken kataloglama kurallarında üç farklı kurallar dizisi kullanılmıştır. AACR'nin Türkçeye çevrilmesi çalışmalarına 1970'li yılların ortasında başlanmış olmasına karşın yayınlanması 1980'li yılların başında gerçekleşebilmiştir. Bu arada 1978 yılında AACR2 yayınlanmıştır.

1985 yılında Milli Kütüphane'nin Basma Eserler Alfabetik Kataloglama Kuralları'ndan AACR'nin birinci basımını hiç uygulamadan AACR2'ye geçmesinin ardından Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü ve bağlı halk kütüphaneleri de AACR2'yi kullanmaya geçmişlerdir. Bu arada 1988 ve 2001 yıllarında kuralların yeni versiyonları basılmıştır. AACR2'nin kullanılmaya başlanmasına rağmen Türkiye'de kataloglamadaki sorunlar giderilememiş ve kurallarda standartlaşma sağlanamamıştır.

RDA Broşürü

Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları 2'nin yerini alacak yeni kataloglama standardı Resource Description and Access (RDA) ile ilgili temel bilgileri içeren ve The Joint Steering Committee tarafından hazırlanan RDA broşürü Türkçeye çevrilmiştir. Broşüre <http://www.rda-jsc.org/docs/rdabrochure-turkish.pdf> adresinden erişebilirsiniz.

Faydalı Linkler

- > Milli Kütüphane
- > ÜNAK
- > RDA Official
- > RDA Blog
- > EURIG
- > RDA Toolkit

RDA Blog

- > Authorized Access Point
Representing an Expression
- > Illustrative Content
- > RDA in MARC

Çalışma Grupları Oluşturuldu

- Eğitim Araştırma / Terminoloji Grubu
- Konu Başlıkları Geliştirme Grubu
- Yazar Otorite Geliştirme Grubu
- Teknoloji Grubu

RDA Broşürü Türkçe'ye çevrildi

<http://www.rda-jsc.org/docs/rdabrochure-turkish.pdf>

Nevzat Özel

nozel@ankara.edu.tr

RDA, nitelikli kataloglamanın gerçekleştirilmesine olanak sağlayacaktır.

Çevrimiçi ve web tabanlı bir araç olarak:

- RDA kuralları, özel uygulama biçimlerine veya belirli görevlere uygun olarak düzenlenebilmekte; çeşitli türlerdeki kaynakların kataloglanmasına imkân tanımaktadır.
- RDA, bilinmeyen formatları kataloglama konusunda verimliliği artıracaktır –Kataloglama için gerekli olan tüm kurallara çevrimiçi bir araçla erişilebilmektedir.
- RDA, kullanıcıların çevrimiçi olarak kendi görüşlerini eklemelerine izin verecektir. Aynı şekilde kural yorumlamaları, kurumsal politikalar veya ağ politikaları RDA Online ile bütünleştirilebilmektedir.
- RDA, satın alınan ürünlerin sistemle entegrasyonuna olanak sağlayacak; böylece kataloglama yapan bireylerin iş akışlarını ve performanslarını olumlu yönde etkileyecektir.

RDA'nın Uygulanması

Analizlerin ardından US RDA Test Coordinating Committee, British Library, Library and Archives Canada, Library of Congress ve National Library of Australia 2013'ün ilk dönemlerinde eş güdümlü bir şekilde RDA'yı uygulayacaktır. Bu milli kütüphaneler tarafından kullanılan öğretim materyalleri ilgili kütüphanelerin Web sitelerinde tekrar kullanım için ücretsiz olarak sunulmaktadır.

RDA, Resource Description and Access (Kaynak Tanımlama ve Erişim) Joint Steering Committee (JSC) for Development of RDA tarafından,

- American Library Association
- Australian Committee on Cataloguing
- British Library
- Canadian Committee on Cataloguing
- Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP)
- Library of Congress

gibi kurumların desteğiyle geliştirilmiştir.

The Committee of Principals (CoP), bu projeyi bir bütün olarak yönetmektedir.

- American Library Association
- British Library
- Canadian Library Association
- Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP)
- Library and Archives Canada
- Library of Congress
- National Library of Australia

gibi kurumlar CoP'un üyeleri arasında yer almaktadır.

Ortak yayıncılar olarak,

- American Library Association
- Canadian Library Association
- CILIP, yayınevi Facet Publishing olan (www.facetpublishing.co.uk)

ise RDA için finans ve ürün desteği sağlamaktadırlar.

RDA ile ilgili daha fazla bilgi için:

<http://www.rda-jsc.org/rda.html>

İngilizceden Türkçeye Çeviren: Nevzat ÖZEL
Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Ankara, Türkiye.

Translated from English to Turkish: Nevzat ÖZEL
Ankara University, Faculty of Language, History and
Geography, Department of Information and Records
Management, Ankara, Turkey.

nozel@ankara.edu.tr

RDA: Kaynak Tanımlama & Erişim

R D A Anglo Amerikan Kataloglama Kuralları 2.basımın (AAKK2) yerine geçecek **yeni** kataloglama standardıdır.

RDA, **dijital bilgi kaynaklarının kataloglanması** ve kullanıcılara gereksinim duydukları bilgiyi **bulmaları, tanımlamaları, seçmeleri** ve **sağlamalarına** yardımcı olma konusunda kılavuzluk yapmasından dolayı daha önceki kataloglama kodlarının oldukça ilerisindedir.

RDA ayrıca eserler ve bu eserleri oluşturan kişiler arasındaki ilişkileri gösteren **"bibliyografik kayıtları kümeleme"** özelliğini desteklemektedir. Bu yeni ve önemli özellik, kullanıcıların bir eserin farklı basımları, çevirileri veya fiziksel formatları hakkında daha fazla farkındalığa sahip olmalarını sağlar.

Farkındalık Toplantıları Düzenlendi

<http://www.rdaturkiye.org/toplantilar>

- **1. Uluslararası Semantik Ağ ve Üst Veri Sistemleri Konferansı**
7-8 Mart 2013 İYTE, Urla, İzmir
- **Bilgi Hizmetleri ve Bilgi Düzenlemede Yeni Yaklaşımlar Konferansı**
26 Mart 2013 Salı 10:00-12:30
Hacettepe Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi Yeşil Salon Sıhhiye, Ankara.
- **RDA , VIAF, BibFramework: Kütüphanelerde Linked Data'ya Geçiş**
26 Mart 2013 Salı 12:30-13:30
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü , Amfi 5, Laleli, İstanbul
- **Yeni Bibliyografik Evren, RDA ve Ulusal Girişim**
27 Mart 2013 Çarşamba 14:00-15:00
Yaşar Üniversitesi Konferans Salonu Bornova, İzmir

Hedefler

- Anket çalışması yapılarak farkındalık toplantılarının değerlendirilmesini yapmak
- Yeterli olmayan kurumlar ya da bölgeler için yeni toplantıların düzenlenmesi

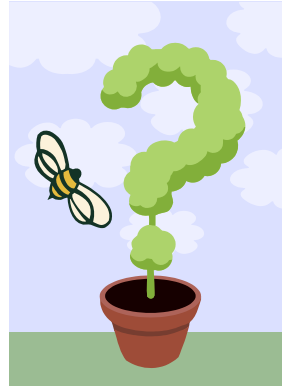
Hedefler - Eğitim

- Katalog kütüphanecilerinin eđitimi
  - FRBR
  - Terminoloji, AACR'2 & RDA farkları
  - RDA Toolkit kullanım eđitimi
  - Otorite eđitimi, FRAD, FRSAD
  - Kaynak türlerine göre ayrıntılı eğitimler
  - Kopya katalog için politika oluşturma

Hedefler

- Türkçe yazar otorite dizini ve VIAF üyeliđi
- Türkçe konu başlıkları dizini
- Toplu katalog (TO-KAT) kayıtlarının FRBR'ize edilmesi

TEŞEKKÜRLER

RDA Türkiye Çalışma Grubu

Emine H. Gür

ibisemin@boun.edu.tr